

CYNGOR TREF RHUTHUN RUTHIN TOWN COUNCIL

Cofnodion **Cyfarfod Blynyddol CYNGOR TREF RHUTHUN** a gynhaliwyd
yn Yr Hen Lys nos Lun, **16 Mai 2022** am **7.00p.m.**

PRESENNOL: Y Cynghorydd Heather Williams, y Cynghorydd Menna Jones (**Dirprwy Faer**) a'r Cynghorwyr Stephen Beach, Oliver Bradley-Hughes, Christine Ellis, Gavin Harris, Ethan Jones, Ian Lewney, Jabez Redfern Oakes, Anne Roberts, and Rachel Ryland.

Ynghyd â'r Cynghorydd Sir Emrys Wynne.

1. GWEDDI AGORIADOL

Agorodd y Parchedig Morris P Morris y cyfarfod gyda gweddi.

2. CROESO AC YMDDIHEURIADAU

Croesawodd y Maer wahoddedigion, Cynghorwyr a'r cyhoedd i'r Cyfarfod Blynyddol. Derbyniwyd ymddiheuriadau am absenoldeb oddiwrth Faer a Chlerc Cyngor Tref Dinbych.

3. ANERCHIAD Y MAER

Cyfeiriodd y Maer, y Cynghorydd Heather Williams at yr heriau parhaus yn ystod y rhan fwyaf o'i blwyddyn fel Maer oherwydd ansicrwydd a'r cyfyngiadau a achoswyd gan y pandemig. Roedd hyn hefyd wedi effeithio ar y ffordd yr oedd y Cyngor wedi gallu gweithredu a bu darpariaeth o gyfarfodydd hybrid, a oedd yn parhau i gael eu treialu.

Diolchwyd i Sandra Williams, y cyn Glerc a adawodd y swydd yn dilyn Cyfarfod Cyffredinol Blynyddol y llynedd ar ôl cyfnod o 5½ mlynedd, ac yr ymgwymerwyd â'i dyletswyddau yn y cyfamser gan y Dirprwy Glerc Kate Marcus cyn penodi Siân Clark yn Glerc y Dref newydd. a Swyddog Ariannol Cyfrifol, ar ddiwedd mis Gorffennaf 2022.

Roedd yr Hen Lys wedi cynnal nifer o arddangosfeydd, cyfarfodydd a digwyddiadau. Wrth wirfoddoli yn Yr Hen Lys, dywedodd y Maer ei bod wedi mwynhau croesawu a siarad â thrigolion lleol yn ogystal ag ymwelwyr o bellach i ffwrdd, ac annogodd eraill i wirfoddoli. Cynhaliwyd bore coffi misol ar gyfer grwpiau yn yr Hen Lys ac roedd gweithgareddau Trefi Taclus wedi aildechrau.

Er na chynhaliwyd llawer o'r digwyddiadau blynyddol lleol arferol a fynychwyd gan y Maer, roedd digon o weithgareddau i'w cynnal megis beirniadu cystadleuaeth arddangos blodau'r Cyngor Tref, a chystadlaethau gwisgo ffenestr Nadolig a Dydd Gŵyl Dewi. Cafodd y fraint o o fod yn bresenol i ddathlu penblwyddi tri o drigolion Rhuthun yn gant oed. Roedd cyfyngiadau'n golygu bod cyfyngiad o 30 o bobl wedi'i osod ar Wasanaeth Dinesig y Maer ac ni chaniatawyd lluniaeth.

Wrth ddechrau yn y swydd, mynegodd y Maer y gobaith i annog plannu coed ac yn ystod y flwyddyn bu'n ymwneud â phlannu dros 420 o goed yn Llanfwrog, a chymerodd ran mewn plannu coed yn Nghae Ddôl ac ar hen safle Ysgol Stryd y Rhos. Yn fwy diweddar roedd hi wedi cefnogi'r gwaith o blannu coed Eirin Dinbych gan grŵp U3A ar safle Mind Dyffryn

Clwyd yn Llanfwrog.

Roedd diweddariadau ar weithgareddau'r Maer wedi'u rhannu â phapurau newydd lleol a chyhoeddiadau i roi'r wybodaeth ddiweddaraf i bobl a chodi proffil Rhuthun.

Rhoddodd y Maer drosolwg o'i gweithgareddau codi arian ar gyfer ei thair elusen ddewisol - Dyffryn Clwyd: Banc Bwyd, Mind ac Ymchwil Canser y DU, a oedd yn heriol o ystyried y cyfyngiadau amrywiol. Roedd y gweithgareddau'n cynnwys: calendr elusennol Rhuthun (gyda chymorth Clwb Camera Rhuthun), her gerdded ddyddiol nodedig, raffl a chinio elusennol gydag ocsiwn dawl. Diolchwyd i fusnesau lleol a'r rhai a gyfrannodd am eu cefnogaeth a chodwyd £4,800 ar y cyd i elusennau'r Maer.

Dymunwyd yn gynnes i'r Maer presennol, y Cynghorydd Menna Jones a hefyd i'r Cynghorydd Anne Roberts, MBE, fel y Dirprwy Faer. Diolchodd y Maer i'w Chydymaith, Robert Williams a staff y Cyngor Tref am eu cefnogaeth yn ystod y flwyddyn

4. CYFLWYNO CYFRANIADAU CRONFA ELUSENNOL Y MAER

Cyflwynodd y Maer rodd o £1,600 yr un i'w helusennau dewisol, Banc Bwyd Dyffryn Clwyd, Mind Dyffryn Clwyd ac Ymchwil Canser Dyffryn Clwyd y DU, a mynegodd y derbynwyr eu diolch am y cyfraniadau a roddwyd.

5. GWOB R DINESYDD DA, PERSON IFANC A GRŴP CYMUNEDOL Y FLWYDDYN

Cyhoeddodd y Maer bod:

- Gwobr Dinesydd Da y Flwyddyn yn cael ei chyflwyno i Mrs Fiona Gale, a fu'n ymwneud â chefnogi ac arwain llawer o fentrau hanesyddol ac adfer yn y dref. Yn gyn Archeolegydd gyda Chyngor Sir Ddinbych, roedd wedi defnyddio ei sgiliau, gwybodaeth a phrofiad helaeth i fwrw ymlaen â llawer o brosiectau yn Rhuthun, pob un ohonynt o fudd i'r dref a'i thirgolion. Enwebodd Fanc Bwyd Rhuthun fel ei achos da.
- Gwobr Person Ifanc y Flwyddyn yn cael ei chyflwyno i James Johnson, disgybl yn Ysgol Brynhyfryd. Yn ogystal â bod yn gerddor dawnus ac yn ddisgybl rhagorol, bu James yn ymwneud ag amrywiaeth eang o weithgareddau gan gynnwys y Sgowtiaid Lleol, darparu celf a chrefft i grŵp cymorth ieuchyd meddwl lleol, a chymerodd rôl arweiniol wrth drefnu a dosbarthu pecynnau bwyd i henoed lleol. Enwebodd Grŵp Sgowtiaid Rhuthun fel ei achos da.
- Gwobr Grŵp Cymunedol y Flwyddyn yn cael ei chyflwyno i Ganwyr Clychau Rhuthun a oedd, ar ôl dychwelyd wyth cloch Eglwys San Pedr yn dilyn gwaith adnewyddu, ail-diwnio ac atgyweirio, bellach yn canu'r clychau'n rheolaidd ac yn perfformio'n fendigedig. Roedd Canwyr y Clychau hefyd yn perfformio gyda clychau llaw hefyd. Roedd trigolion Rhuthun yn ymhyfrydu bod y clychau yn cael eu canu. Roedd yr enwebiad i'r achos da lleol eto i'w benderfynu.

Llongyfarchwyd pawb ar eu Gwobrau a diolchwyd yn ddiffuant iddynt am eu cyfraniadau i'r dref.

6. CYDNABYDDIAETH O WASANAETH HIR

Cydnabuwyd gwasanaeth hir y cyn Gynghorydd Ken Hawkins i Gyngor Tref Rhuthun. Yn Gynghorydd Tref am 29 mlynedd, ac yn Faer deirgwaith, roedd Mr Hawkins wedi cyfrannu llawer i'r dref. Cyflwynodd y Maer anrheg i Mr Hawkins oddi wrth y Cyngor Tref i gydnabod ei wasanaeth hir a'i gyflawniadau. Mewn ymateb, diolchodd Mr Hawkins i'r holl Gynghorwyr

Tref yr oedd wedi gwasanaethu gyda nhw ac i Glercod y Dref yr oedd wedi gweithio gyda nhw a dywedodd mai ei fraint oedd gwasanaethu fel Cynghorydd Tref a Maer yn Rhuthun.

7. DIOLCHIADAU I'R MAER

Diolchodd y Dirprwy Faer, y Cynghorydd Menna Jones, i'r Maer, y Cynghorydd Heather Williams, am ei hymrwymiad a'i gwaith caled dros y flwyddyn. Er bod cyfyngiadau wedi amharu ar weithgareddau lleol ac yn golygu bod cyfarfodydd y Cyngor Tref wedi'u cynnal ar-lein, mi gafodd y Cynghorydd Williams flwyddyn prysur. Roedd wedi cyfrannu'n sylweddol at fentrau plannu coed yn y dref ac wedi goruchwyllo penodiad Clerc y Dref newydd. Roedd y Cynghorydd Williams wedi trefnu llawer o gyfleoedd codi arian ar gyfer elusennau'r Maer a oedd wedi codi swm canmoladwy i'w helusennau dewisol. Cyfeiriodd y Cyng Jones at y berthynas waith dda rhyngddi hi a'r Maer a diolchodd i'r Consort, Robert Williams, am ei gefnogaeth ddiflino i'r Maer.

Cyflwynodd y Dirprwy Faer Blac Tref i'r Maer ar ran y Cyngor Tref ynghyd â phortread ffotograffig ohoni yn ei gwisg Maer.

8. COFNOD O BRESENOLDEB YR AELODAU

Anfonwyd manylion presenoldeb yr aelodau yn ystod 2021-22 at yr aelodau cyn y cyfarfod.

9. ETHOL MAER AR GYFER 2022/2023

Ar gynnig y Cynghorydd Stephen Beach, a eiliwyd gan y Cynghorydd Gavin Harris, penderfynwyd yn unfrydol ethol y Cynghorydd Menna Jones yn Faer Tref Rhuthun am y flwyddyn ddinesig 2022/2023. Dywedodd y Cynghorydd Beach fod y Cynghorydd Menna Jones wedi bod yn Aelod o Gyngor Tref Rhuthun ers 2008 a'i bod yn rhagweithiol yn y dref a'r gymuned ehangach. Yn aelod o nifer o Bwyllgorau a Grwpiau Cyngor Tref, bu hefyd yn ymwneud yn fawr â Phwyllgor Lleol yr Urdd, Cymorth Rhuthun a nifer o gymdeithasau a grwpiau eraill.

Ni chafwyd unrhyw enwebiadau pellach a phenderfynwyd yn unfrydol ethol y Cynghorydd Menna Jones yn Faer Tref Rhuthun am y flwyddyn ddinesig.

10. ARWISGO'R MAER GYDA CHADWYN Y SWYDD

Arwisgwyd y Cynghorydd Menna Jones â'r wisg a Chadwyn y Maer a derbyniodd ei Maeres, Morfudd Jones, gadwen y Faeres.

11. DATGANIAD DERBYN Y SWYDD GAN Y MAER

Wedi datgan a llofnodi'r datganiad angenrheidiol, diolchodd y Cynghorydd Menna Jones Woolford i'w chynigydd a'i heilydd.

12. ANERCHIAD Y MAER NEWYDD ETHOLEDIG

Dywedodd y Maer, y Cynghorydd Menna Jones, ei bod yn anrhydedd i fod yn Faer Rhuthun ac roedd yn edrych ymlaen at weld holl Gynghorwyr y Dref yn cydweithio er budd trigolion y dref. Gofynnodd i'r Cynghorwyr roi gwybod iddi am unrhyw ddigwyddiadau, gweithgareddau ac achlysuron nodedig oedd yn cael eu cynnal yn y dref a dywedodd y byddai hi a'r Dirprwy Faer yn cydweithio'n effeithiol. Rhannodd y Maer rai o'r digwyddiadau a oedd yn cael eu cynnal yn ystod ei blwyddyn a dymunodd yn dda i'r bobl ifanc hynny a fydd yn rhan o Eisteddfod yr Urdd ynghyd â'r rhai oedd yn nodi Jiwbilî Platinwm EM y Frenhines; byddai arddangosfa yn nodi 100 yr Urdd a'r Jiwbilî yn cael ei chynnal yn yr Hen Lys. Anogodd unigolion i ystyried gwirfoddoli gyda gweithgareddau fel yr Hen Lys a'r Dref Daclus.

Yr elusennau lleol a ceir eu cefnogi gan y Maer yn ystod y flwyddyn oedd Cymorth Rhuthun ac Ymatebwyr Dyffryn Clwyd – Rhanbarth Rhuthun. Dywedodd y Maer hefyd y byddai hi yn cefnogi grwpiau lleol llai yn ystod ei flwyddyn. Diolchodd y Maer i'r Parch Morris P Morris am gytuno i wasanaethu fel Caplan y Maer am y flwyddyn

13. ETHOL DIRPRWY FAER AR GYFER 2022/23

Yn dilyn cynnig y Cyngorydd Christine Ellis, wedi ei eilio gan y Cyngorydd Jabez Redfern Oakes, penderfynwyd yn unfrydol ethol y Cyngorydd Anne Roberts yn Ddirprwy Faer am y flwyddyn ddinesig 2022/2023. Arwisgwyd y Cyngorydd Roberts Gadwyn y Dirprwy Faer.

14. DATGANIAD DERBYN SWYDD GAN Y DIRPRWY FAER

Wedi gwneud ac arwyddo'r datganiad angenrheidiol, diolchodd y Cyngorydd Anne Roberts i'w chynigydd a'i heilydd.

15. NODI DYDDIAD SUL DINESIG

Nododd yr aelodau y byddai Sul Dinesig y Maer yn cael ei gynnal am 11a.m ar 10 Gorffennaf yn Eglwys y Tabernacl gyda derbyniad, trwy wahoddiad, yn dilyn yn Yr Hen Lys.

16. GWEDDI I GLOI

Cafwyd gweddi i goi gan Gaplan y Maer, y Parchedig Morris P Morris.